

LV

LV

LV

EIROPAS MEDIATORU RĪCĪBAS KODEKSS

Šajā rīcības kodeksā ir izklāstīti vairāki principi, kurus uz savu atbildību atsevišķi mediatori var brīvprātīgi apņemt ievērot. To var izmantot mediatori, kas iesaistīti visa veida mediācijā civillietās un komerclietās.

Organizācijas, kas sniedz mediatora pakalpojumus, arī var veikt šādu apņemšanos, liekot mediatoriem, kas darbojas attiecīgās organizācijas aizbildnībā, ievērot šo rīcības kodeksu. Organizācijas var sniegt informāciju par pasākumiem, piemēram, apmācību, novērtēšanu un uzraudzību, kurus tās veic, lai veicinātu to, ka atsevišķi mediatori ievēro šo kodeksu.

Šajā rīcības kodeksā mediācija ir strukturēts process, neatkarīgi no tā kā tas būtu nosaukts vai minēts, kurā divas vai vairākas strīdā iesaistītās puses pašas brīvprātīgi cenšas vienoties par izlīgumu ar trešās puses palīdzību (turpmāk tekstā – „mediators”).

Rīcības kodeksa ievērošana neskar valsts tiesību aktus vai noteikumus, kas regulē atsevišķas profesijas.

Organizācijas, kas sniedz mediatora pakalpojumus, var vēlēties izstrādāt precīzākus kodeksus, kas būtu piemēroti to konkrētajai situācijai vai tiem mediācijas pakalpojumu veidiem, ko tās piedāvā, kā arī konkrētām jomām, piemēram, mediācijai ģimenes vai patērētāju lietās.

1. MEDIATORU KOMPETENCE, IECELŠANA UN ATLĪDZĪBA, UN TO PAKALPOJUMU REKLAMĒŠANA

1.1. Kompetence

Mediatoriem ir jābūt kompetentiem un jāpārzina mediācijas joma. Starp būtiskiem faktoriem ir atbilstoša apmācība, nepārtraukta to izglītības papildināšana un mediācijas praktizēšana, ņemot vērā attiecīgos standartus vai akreditācijas shēmas.

1.2. Iecelšana

Mediatoriem jāapspriežas ar iesaistītajām pusēm par datumiem, kas būtu piemēroti mediācijas veikšanai. Pirms mediācijas pienākumu uzņemšanās mediatoriem ir jāpārlicinās, ka tiem ir nepieciešamā kvalifikācija un kompetence, lai veiktu mediāciju konkrētā gadījumā. Pēc pieprasījuma tiem ir jāsniedz ieinteresētajām pusēm informācija par savu kvalifikāciju un pieredzi.

1.3. Atlīdzība

Ja puses vēl nav informētas, mediatoriem ir vienmēr jāsniedz pusēm pilnīga informācija par samaksas veidu, kādu mediatori ir paredzējuši. Mediatori nedrīkst piekrist mediācijas veikšanai, pirms visas iesaistītās puses ir piekritušas galvenajiem nosacījumiem par samaksu mediatoriem.

1.4. Mediatoru pakalpojumu reklamēšana

Mediatori var reklamēt savus pakalpojumus ar nosacījumu, ka tas tiek darīts profesionālā, patiesā un cienīgā veidā.

2. NEATKARĪBA UN OBJEKTIVITĀTE

2.1. Neatkarība

Ja pastāv apstākļi, kas var ietekmēt vai par ko uzskata, ka tie var ietekmēt, mediators neatkarību vai radīt interešu konfliktu, mediatoram jāatklāj minētos apstākļus pusēm pirms savu pienākumu izpildes uzsākšanas vai turpināšanas.

Šādi apstākļi ietver:

- jebkāda veida personīgas vai darījuma attiecības ar vienu vai vairākām pusēm;
- finansiālā vai cita veida ieinteresētība, tieša vai netieša, attiecībā uz konkrētu mediācijas procesa iznākumu;
- mediators vai kāds no darbiniekiem mediators uzņēmumā ir vienas vai vairāku iesaistīto pušu labā veicis pienākumus, kas nav mediators pienākumi.

Šādos gadījumos mediators var piekrist veikt vai turpināt veikt savus pienākumus, ja viņš ir pārliecināts, ka spēs veikt mediāciju pilnīgi neatkarīgi, lai nodrošinātu pilnīgu objektivitāti, un ja puses tam skaidri piekrīt.

Minētais atklāšanas pienākums saglabājas visa mediācijas procesa gaitā.

2.2. Objektivitāte

Mediatoriem jāveic savi pienākumi objektīvi un jāizturas objektīvi pret iesaistītajām pusēm, un mediācijas procesā jāapņemas izturēties vienlīdzīgi pret visām pusēm.

3. MEDIĀCIJAS LĪGUMS, PROCESS UN IZLĪGUMS

3.1. Process

Mediatoram ir jāpārlicinās, ka mediācijas puses izprot mediācijas procesa būtību, mediatora un procesā iesaistīto pušu lomu.

Pirms mediācijas uzsākšanas mediatoram īpaši jāpārlicinās, ka iesaistītās puses ir sapratušas un devušas skaidru piekrišanu mediācijas līguma noteikumiem un nosacījumiem, tostarp attiecīgajiem noteikumiem saistībā ar mediatora un iesaistīto pušu pienākumu ievērot konfidencialitāti.

Pēc pušu pieprasījuma mediācijas līgumu var sastādīt rakstveidā.

Mediators atbilstīgi izskata lietu, ņemot vērā lietas apstākļus, tostarp iespējamo spēku nelīdzsvarotību un pušu izteiktās vēlmes, tiesiskumu un nepieciešamību pēc ātras strīda izšķiršanas. Puses, atsaucoties uz noteikumu kopumu vai citādā veidā, var vienoties ar mediatoru par veidu, kādā jāveic mediācija.

Mediators var veikt pušu atsevišķu uzklauššanu, ja viņš to uzskata par vajadzīgu.

3.2. Procesā taisnīgums

Mediatoram jānodrošina, ka visām pusēm ir atbilstošas iespējas piedalīties procesā.

Mediatoram jāinformē puses un viņš var pārtraukt mediāciju, ja:

- ir panākts izlīgums, kas mediatoram šķiet neizpildāms vai nelikumīgs, ņemot vērā lietas apstākļus un mediatora kompetenci veikt šādu novērtējumu, vai
- mediators uzskata, ka izlīguma panākšana, turpinot mediāciju, nav ticama.

3.3. Procesā izbeigšana

Mediatoram jāveic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jebkura vienošanās pušu starpā ir panākta ar visu pušu apzinātu piekrišanu un visas puses izprot vienošanās noteikumus.

Puses var jebkurā laikā, nesniedzot pamatojumu, izstāties no mediācijas.

Pēc pušu pieprasījuma un savas kompetences robežās mediatoram jāinformē iesaistītās puses par to, kā tās var piešķirt līgumam oficiālu statusu un par iespējām to padarīt izpildāmu.

4. KONFIDENCIALITĀTE

Ja vien nav noteikts ar likumu vai to neparedz sabiedriskā kārtība, mediators neizpauž informāciju, kas ir tapusi zināma mediācijas procesā vai saistībā ar mediāciju, tostarp neizpauž to, ka mediācija ir tikusi veikta vai to veikts. Ja vien nav noteikts ar likumu, informāciju, ko viena no pusēm konfidenciali uztic mediatoram, bez atļaujas nedrīkst izpaust pārējām pusēm.